

Islam, macht, en geschiedenis: tekst en context (A005138)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2) Engels Gent werkcollege 0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Steenberghe, Jo LW21 Verantwoordelijk lesgever
Mochtari de Pierrepont, Zacharie LW21 Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	6	A
Master of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Midden-Oostenstudies)	6	A
Master of Arts in de geschiedenis	6	A
Master of Arts in Global Studies	6	A
Uitwisselingsprogramma Oosterse talen en culturen	6	A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Islamitische politieke theorie, islamitische geschiedenis, macht, ideologie, waarheidsdenken, kalifaat, imamaat, gemeenschap, jihad, islamitisch leiderschap, modernity, orientalism

Situering

Deze cursus op gespecialiseerd academisch niveau (master) bouwt voort op kennis en vaardigheden verworven in een BA-opleiding Arabistiek en Islamkunde, of gelijkwaardig. De cursus integreert verschillende cursusinhouden die verband houden met islamitisch politiek denken, met de studie daarvan binnen het kader van de geschiedenis en de cultuurwetenschappen, en met (Arabische) tekststudie (eventueel in vertaling) op intermediair tot gevorderd niveau.

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit een diepgaande studie, in seminarievorm, en vanuit empirische en theoretische perspectieven, van relevante onderwerpen in verband met islamitische politieke theorie en waarheidsdenken in verleden en heden. Onderwerpen worden jaarlijks opnieuw bepaald in functie van de actualiteit en/of de wetenschappelijke relevantie voor lesgever en studenten. Dit gaat steeds gepaard met relevante lees- en bespreekopdrachten van, onder andere, Arabisch tekstmateriaal, eventueel in vertaling.

Onderwerpen die mogelijk aan bod kunnen komen zijn: islam en macht, islam en kennis, islam en de staat, kalifaat en imamaat, soennisme en sjiisme, ideaal leiderschap en ideale gemeenschap, geschiedenis en memorie, politiek en historiografie, legitimiteit en identiteit, islamitische norm en discursieve werkelijkheid, auteur en publiek, extremisme en orthodoxie, islam en moderniteit...

Begincompetenties

BA diploma Arabistiek en islamkunde, Geschiedenis, of gelijkwaardig (incl. academische kennis op BA-niveau van islam als religieus, socio-cultureel en

historisch systeem).

Eindcompetenties

- 1 De complexiteit van islamitisch politiek denken in verleden en heden benoemen en problematiseren.
- 2 De meerwaarde die verschillende disciplines toevoegen aan het oplossen van complexe vraagstukken ivm. islamitisch politiek denken benoemen en problematiseren.
- 3 Actuele theoretische discussies over islamitisch politiek denken benoemen en problematiseren.
- 4 Actuele empirische discussies over islamitisch politiek denken benoemen en problematiseren.
- 5 Actuele theoretische discussies over islamitisch politiek denken zelfstandig aanwenden bij het oplossen van complexe vraagstukken.
- 6 Actuele empirische discussies over islamitisch politiek denken zelfstandig aanwenden bij het oplossen van complexe vraagstukken.
- 7 De resultaten van eigen onderzoek ivm. islamitisch politiek denken interpreteren en op wetenschappelijk verantwoorde wijze beargumenteren
- 8 Zelfstandig en systematisch kritisch reflecteren over leren, denken, beslissen en handelen van zichzelf en van anderen met betrekking tot islamitisch politiek denken.
- 9 Academisch redeneren bij complexe problemen met betrekking tot islamitisch politiek denken.
- 10 Schriftelijk en mondeling communiceren over de resultaten van zelfstandig leren, denken en beslissen met betrekking tot complexe vraagstukken in verband met islamitisch politiek denken, met vakgenoten, en anderen.
- 11 Samenwerken in een context van diversiteit, transculturaliteit en historisch-kritisch bewustzijn, rondom complexe vraagstukken in verband met islamitisch politiek denken.
- 12 Zich op een zelfstandig kritische wijze bewust zijn van de relevantie van kennis van islamitisch politiek denken voor tal van actuele maatschappelijke problemen, gebeurtenissen, debatten en opinies.
- 13 Zich op een zelfstandig kritische wijze bewust zijn van het belang van de gevorderde kennis van 'Klassiek' en Modern Standaard Arabisch voor ontsluiting van de context van actuele maatschappelijke problemen, gebeurtenissen, debatten en opinies inzake islamitisch politiek denken.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Integratieseminarie: leesopdrachten, presentaties, debatten, ... onder begeleiding van de lesgever, en met bijzondere aandacht voor het ontsluiten van relevante Arabische tekstcorpora (eventueel in vertaling).

Er worden geen lesopnames voorzien.

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Reader Islam, Macht en Geschiedenis

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

- P. Webb, *Imagining the Arabs. Arab Identity and the Rise of Islam* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2016)
- Y. Rapoport, *Becoming Arab: The Formation of Arab Identity in the Medieval Middle East* (Princeton: Princeton University Press, 2025)

- M. Hassan, *Longing for the Lost Caliphate: A Transregional History* (Princeton: Princeton University Press, 2018)
- M. El-Merheb, *Political Thought in the Mamluk Period: The Unnecessary Caliphate* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2022)
- N. Hofer, *The Popularisation of Sufism in Ayyubid and Mamluk Egypt, 1173-1325* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2015)
- P. Crone, *God's rule: government and islam. Six hundred years of medieval islamic political thought* (Columbia UP, 2004)
- A. Black, *The history of Islamic political thought: from the Prophet to the present* (EUP, 2001)
- W.M. Watt, *Islamic Political Thought* (EUP, 1968)
- A.K.S. Lambton, *State and government in medieval Islam: an introduction to the study of Islamic political theory: the jurists* (OUP, 1981)
- A. Afsaruddin, *Excellence and precedence: medieval islamic discourse on legitimate leadership* (Brill, 2002)
- A. Afsaruddin, *Striving in the Path of God: Jihad and Martyrdom in Islamic Thought* (OUP, 2013)
- T. Khalidi, *Arabic Historical Thought in the Classical Period* (CUP, 1994)
- L. Marlowe, *Counsel for Kings: Wisdom and Politics in Tenth-Century Iran* (EUP, 2016)
- J. Van Steenberghe, *Caliphate and Kingship in a fifteenth-century literary history of Muslim Leadership and Pilgrimage* (Brill, 2016)
- N. Yavari, *Advice for the sultan: prophetic voices and secular politics in medieval islam* (OUP, 2014)
- H. Kennedy, *The Caliphate* (Penguin, 2016)
- Ibn Khaldūn, *Le livre des exemples. Tome 1. Autobiographie. Muqaddima*, trans. Abdesselam Cheddadi (Paris: Gallimard, 2002); idem, *De Muqaddima*. vert. Heleen Koesen, Djūke Poppinga & P.J.A. N. Rietbergen (Amsterdam: Bulaaq, 2008); idem, *The Muqaddimah: an introduction to history*, transl. Franz Rosenthal (London: Routledge, 1958)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Dankzij de interactieve werkvormen is er een constante feedback op het leerproces; daarnaast wordt actief gebruik gemaakt van het elektronische leerplatform Ufora.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

NPE: voorbereiding en actieve deelname, papers en presentaties (meerdere voor de twee onderdelen) (details worden bij aanvang van de lessen door de betrokken lesgevers meegedeeld)

Eindscoreberekening

100% NPE

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Geen mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
  2. Mogelijkheid tot feedback via email of na afspraak tijdens kantooruren
- Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>

